

Jarosław Rzepa
Stefan Krajewski
Dariusz Klimczak
Zbigniew Ziejewski
Dariusz Kurzawa

minister finansów

Interpelacja nr 14887

Interpelacja w sprawie ujednoczenia stawek podatku VAT od sprzedaży gruntów rolnych

Szczecin 17.11.2020 r.

Interpelacja poselska w przedmiocie konieczności ujednoczenia norm prawnych w zakresie stawki podatku VAT dla rolników dokonujących sprzedaży należących do nich gruntów rolnych.

Działając na podstawie art. 115 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 9 maja 1996r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. 1996 r. nr 73, poz. 350), a także art. 192 ust. 1 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. 1992 nr 26, poz. 185 ze zm.), składam interpelację w przedmiocie konieczności ujednoczenia norm prawnych w zakresie stawki podatku VAT dla rolników dokonujących sprzedaży należących do nich gruntów rolnych.

Stan faktyczny

Obowiązujące de lege lata przepisy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. 2020 poz. 106 – zwana dalej: ustawą o VAT) nie wskazują w dość precyzyjny sposób, czy rolnik, który dokonuje sprzedaży należących do niego gruntów rolnych, nie prowadząc przy tym żadnej działalności gospodarczej (w zakresie sprzedaży gruntów), podlega stawce podatku od towarów i usług (zwany dalej: podatkiem VAT) w wysokości 22%.

Stan prawny

Rolnicy są podatnikami VAT na podstawie przepisu art. 15 ust. 1 ustawy o VAT, zgodnie z którym: „Podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 2 [rolnicy – przyp. aut.], bez względu na cel lub rezultat takiej działalności”.

Zrazem, jak wynika z przepisu art. 41 ust. 1 ustawy o VAT stawka podatku wynosi 22% za wyjątkiem tych przypadków, które ustawodawca explicite wskazuje w treści innych przepisów ustawy. Żaden z tych wyjątków nie obejmuje jednak rolników, którzy zawodowo nie trudnią się sprzedażą gruntów rolnych, a którzy jedynie incydentalnie dokonują podziału należących do nich nieruchomości, by sprzedać część z nich.

W związku z powyższym pojawiają się liczne wątpliwości, polegające na tym, czy dokonując sprzedaży gruntów rolnych w wyżej określony sposób rolnik jest obciążony stawką podatku VAT w wysokości 22%, czy też nie. Do tej pory starano się je wyjaśniać ad casu a causum, wskazując przy tym, iż nie sposób określić wystarczająco generalnych przesłanek, dzięki którym możliwe byłoby uregulowanie tej kwestii na poziomie ustawowym. Przyładowano wskazywano więc, że: „Aktywność Wnioskodawcy [rolnika – przyp. aut.] w przedmiocie ich zbycia [gruntów – przyp. aut.] jest porównywalna do działań podmiotów zajmujących się profesjonalnie obrotem nieruchomościami. Zatem sprzedaż przez Wnioskodawcę gruntów (5 działek) stanowiących część jego gospodarstwa rolnego będzie stanowiła dostawę dokonywaną przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą w rozumieniu przepisu art. 15 ust. 2 ustawy, a więc przez podatnika podatku od towarów i usług, o którym mowa w ust. 1 tego przepisu. W tej sytuacji nie można uznać, że dostawa (dostawy) działek będzie przejawem realizacji prawa do rozporządzania składnikami jednoznacznie związanymi z prywatnym majątkiem Wnioskodawcy. Bez znaczenia przy tym pozostaje cel na jaki kupione działki przeznaczą ich przyszli nabywcy” (Pismo z dnia 1 marca 2018 r. Dyrektora Krajowej Administracji Skarbowej, sygn. 0115-KDIT1-3.4012.24.2018.2.MD, dostęp za pośrednictwem LEX: 17.11.20 r.). Warto odnotować, że w stanie faktycznym, do którego odnosiła się cytowana interpretacja indywidualna, rolnik nie prowadził działalności gospodarczej związanej ze sprzedażą gruntów, a dokonywana przez niego sprzedaż miała charakter jednostkowy. Mimo to organ podatkowy uznał za konieczne obciążenie go podatkiem VAT.

W doktrynie słusznie wskazuje się, że Polska nie dokonała implementacji do krajowego porządku prawnego przepisu art. 12 dyrektywy 2006/112 WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. UE L. 2006.347.1). W związku z tym nie podjęła się uznać za podatnika VAT każdego, kto dokonuje dostawy terenu budowlanego – choćby sporadycznie, czy wręcz incydentalnie – za podatnika (por. A. Bartosiewicz, Sprzedaż gruntów, a podatek VAT – refleksje po orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE, „Przegląd podatkowy” 2011/11, pkt. 5, dostęp za pośrednictwem LEX: 17.11.20 r.). Oczywiście z powyższego nie wynika także, że każdy kto dokonuje takiej sprzedaży, podatnikiem nie jest. Niemniej, nie można uznać za zadowalającą sytuację, w której nie wiadomo, kto jest, a kto nie jest podatnikiem podatku VAT. Stan ten musi ulec zmianie.

Dlatego też postulować trzeba przeprowadzenie stosownej nowelizacji przepisów ustawy o VAT poprzez wprowadzenia do tego aktu prawnego normy, z której jednoznacznie będzie

wynikać, iż rolnik, który dokonuje niezwiązanej z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą sprzedaży należącego do niego i wykorzystywanego na cele rolne gruntu nie jest podatnikiem 22% stawki podatku VAT.

Zmiana taka pozwoli przeciąć wątpliwości związane z zakresem podmiotowym podatników VAT. Wzmocni także zaufanie obywateli do państwa i stanowionego prawa i zakończy doprecyzowanie niejasnych regulacji ustawy o VAT na zasadzie a casu ad causum, co prowadziło do różnej wykładni tych przepisów i budziło liczne wątpliwości oraz poczucie niesprawiedliwości po stronie podatników.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się z następującymi pytaniami:

1. Jakie jest ratio legis obciążenia rolników, dokonujących sprzedaży należących do nich gruntów rolnych 22% stawką podatku VAT?
2. Według jakich zasad ocenia się, kto jest podatnikiem 22% podatku VAT przy sprzedaży gruntów rolnych? Z jakich przepisów ustawowych ono wynika?
3. Jakie działania podjęło Ministerstwo Finansów, by wyjaśnić sytuację prawną podatników VAT będących rolnikami i dokonujących sprzedaży należących do nich gruntów rolnych?
4. Czy polityka państwa zmierza w kierunku ujednoczenia przepisów ustawy o VAT tak, by rolnicy incydentalnie sprzedający swoje grunty nie byli obciążeni 22% stawką podatku VAT? Jeśli tak, to jakie są plany ustawodawcy w tym zakresie? Jeśli nie, to dlaczego?

Jarosław Rzepa

Posel na Sejm RP

IX kadencji